

Leereenheid 3

Individuele zorg verlenen

Kwalificatie: Helpende Zorg en Welzijn (niveau 2)
(KD crebo 25498)

Overzicht van de ECVET-eenheden voor de kwalificatie Helpende Zorg en Welzijn (niveau 2) NLQF/EQF-niveau 2 (Kwalificatiedossier crebo 25498 vastgesteld in 2015)

Leereenheden behorend bij de kwalificatie Helpende zorg en welzijn niveau 2		Werkprocessen kwalificatiedossier
		BCP helpende
3	<p>Individuele zorg verlenen</p> <p>3.1 Werken volgens het zorgleefplan middels het werkplan en daarover rapporteren.</p> <p>3.2 Persoonlijke zorg verlenen (ADL) in laag complexe situaties en stabiele werkomgeving.</p> <p>3.3 Risico's signaleren (veiligheid) en daarover op gestandaardiseerde wijze rapporteren</p> <p>3.4 Werken volgens vastgestelde richtlijnen, procedures en protocollen.</p> <p>3.5 Werken aan het persoonlijk ontwikkelingsplan.</p>	<p>P2-K1-W2: Ondersteunt bij persoonlijke zorg en ADL</p> <p>B1-K1-W6: Draagt bij aan een veilige situatie</p> <p>B1-K1-W9: Evalueert de werkzaamheden</p> <p>BCP 2018 (nog niet vastgesteld):</p> <p>De helpende als zorgverlener</p> <p>Competentie A: Ondersteunt bij ADL</p> <p>Competentie C: Ondersteunt het zelfmanagement</p> <p>De helpende als communicator</p> <p>Competentie E: Communiceert persoonsgericht</p> <p>Competentie F: Biedt emotionele ondersteuning</p> <p>Competentie G: Schakelt hulp in bij onvoorziene en crisissituaties</p> <p>Competentie I: Gebruikt technologische hulpmiddelen</p> <p>De helpende als samenwerkingspartner</p> <p>Competentie J: Werkt samen</p> <p>De helpende als gezondheidsbevorderaar</p> <p>Competentie M: Bevordert de gezondheid</p> <p>De helpende als organisator</p> <p>Competentie N: Draagt bij aan de organisatie van de zorgverlening</p> <p>De helpende als professional en kwaliteitsbevorderaar</p> <p>Competentie O: Handelt professioneel</p>

<p>Leereenheden behorend bij de kwalificatie Helpende zorg en welzijn niveau 2</p>	<p>Werkprocessen kwalificatiedossier BCP helpende</p>
<p>Competentie P: Draagt bij aan het bevorderen van de kwaliteit</p> <p>De helpende als lerende professional</p> <p>Competentie K: Draagt bij aan de vakinhoudelijke ontwikkeling van het beroep</p> <p>Competentie L: Werkt aan de eigen deskundigheid</p>	

Typering van het beroep

De helpende zorg en welzijn biedt praktische hulp aan verschillende zorgvragers. De zorgvragers zijn mensen van alle leeftijden met een (chronische) ziekte, psychiatrische probleem, verslaving of een handicap. Zij¹ ondersteunt of begeleidt de zorgvrager thuis of in een andere woonomgeving zoals een zorginstelling of ziekenhuis.

De werkzaamheden bestaan uit het verzorgen van maaltijden, schoonmaken, helpen bij persoonlijke verzorging of begeleiden bij activiteiten. Zij voert eenvoudige, routinematige werkzaamheden uit in laagcomplexe, stabiele en veelal langdurige situaties. In meer complexe situaties, bijvoorbeeld in een zorginstelling, werkt zij in teamverband en assisteert zij collega's bij de zorgverlening en/of de sociaal-agogische werkzaamheden. De helpende zorg en welzijn heeft een open en sociale houding. Ook is zij alert en integer.

De helpende zorg en welzijn kan werken in de eigen woonomgeving van de zorgvrager², maar ook in een leefomgeving waarin de zorgvrager langdurig, tijdelijk of alleen gedurende een aantal uren per week verblijft. Zij kan werkzaam zijn in verzorgingshuis, verpleeghuis, thuiszorg en het WMO-domein, woonzorgcentrum, kinderopvang, woonvorm voor begeleid wonen, ziekenhuis of (speciaal) onderwijs.

De helpende zorg en welzijn voert vraaggericht ondersteunende taken uit ten behoeve van een of meer zorgvragers en diens naastbetrokkenen³. Zij heeft daarbij aandacht voor de zelf- en samenredzaamheid van de zorgvrager en diens naastbetrokkenen en houdt rekening met de afspraken in het zorgplan, de mogelijkheden, wensen, gewoonten, normen, waarden, levensbeschouwing en culturele achtergrond van zorgvragers en naastbetrokkenen. Zij bewaakt de privacy van de zorgvrager en diens naastbetrokkenen. Zij is zich bewust van het effect van haar handelen en gedrag op de zorgvrager en diens naastbetrokkenen.

Beroepshouding

De beroepsbeoefenaar heeft een ondersteunende, dienstverlenende en servicegerichte houding. Zij houdt rekening met en speelt in op de behoefte en verwachtingen van de zorgvragers. De beroepsbeoefenaar toont een sociale en open houding en is alert en integer. Zij werkt volgens richtlijnen en procedures.

Complexiteit

De helpende werkt in laag complexe situatie en stabiele werkomgeving. De beroepsbeoefenaar voert eenvoudige dienstverlenende taken uit volgens standaardprocedures en/of afspraak. De diversiteit van de werkzaamheden is groot, wat betekent dat de beroepsbeoefenaar veel schakelt tussen uiteenlopende werkzaamheden. De complexiteit van de werkzaamheden wordt verhoogd door het contact met zorgvragers. De beroepsbeoefenaar beschikt over basiskennis en basisvaardigheden voor de uitvoering van haar dienstverlenende werkzaamheden.

¹ Daar waar in de tekst 'zij' staat wordt ook 'hij' bedoeld.

² De term zorgvrager wordt gebruikt voor cliënt, zorgvrager, bewoner, oudere, jongere, burger, deelnemer, kind en leerling.

³ De term naastbetrokkenen wordt gebruikt voor mantelzorgers en vrijwilligers, ouders, verzorgers, familie, vrienden, wettelijke vertegenwoordigers, het cliëntsysteem en directe naasten.

3 Individuele zorg verlenen

Titel van de kwalificatie	Helpende niveau 2
Titel van de ECVET eenheid	Individuele zorg verlenen
Gerelateerd aan NLQF/EQF niveau	Niveau 2

Activiteit	Kennis	Cognitieve en praktische vaardigheden	Competenties (in termen van zelfstandigheid/verantwoordelijkheid)
<p>1 Werken volgens het zorgleefplan middels het werkplan en daarover rapporteren.</p> <p>2 Persoonlijke zorg verlenen (ADL) in laag complexe situatie en stabiele werkomgeving.</p> <p>3 Risico's signaleren (veiligheid) en daarover op gestandaardiseerde wijze rapporteren.</p> <p>4 Werken volgens vastgestelde richtlijnen, procedures en protocollen.</p> <p>5 Werken aan het persoonlijk ontwikkelingsplan.</p>	<p>KD:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Heeft basiskennis van activiteiten op het gebied van zorg en welzijn. • Heeft basiskennis van anatomie. • Heeft basiskennis van de doelgroepen zorg en welzijn. • Heeft basiskennis van gezonde voeding. • Heeft basiskennis van groepsprocessen die plaatsvinden tijdens een activiteit. • Heeft basiskennis van relevante wet- en regelgeving in de sector zorg en welzijn w.o. zorgprotocollen, meldcode. • Huiselijk geweld en kindermishandeling. • Heeft basiskennis van relevante ziektebeelden van zorgvragers. • Heeft basiskennis van voedingsleer en veel voorkomende diëten. 	<p>KD:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kiest passende middelen, materialen en methoden. • Gaat doelmatig en efficiënt om met materialen en middelen. • Gaat volgens afspraak en richtlijnen om met de spanning tussen de wensen van de zorgvrager, de werkplanning en de afspraken. • Stelt gerichte vragen aan de zorgvrager en/of naastbetrokkenen om wensen, behoeften en mogelijkheden te achterhalen. • Signaleert adequaat veranderingen in de behoeften, het gedrag en de gemoedstoestand van de zorgvrager. • Handelt effectief volgens protocol en instructie. <p>KD:</p>	<p>De helpende zorg en welzijn heeft binnen het aangereikte takenpakket een zelfstandig uitvoerende rol. Zij werkt vraaggericht op basis van ontvangen instructies. Bij de uitvoering van haar werkzaamheden kan zij altijd terugvallen op haar leidinggevende, al zal deze soms 'op afstand', bijvoorbeeld telefonisch, beschikbaar zijn. Zij draagt verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van haar eigen werkzaamheden en legt verantwoording af over haar werkzaamheden aan haar leidinggevende.</p> <p>De helpende is ondernemend en toont eigenaarschap over haar werk. Ze neemt regie over haar taken. Ze kan bij de zorgvrager draagkracht vs. draaglast inzien en weet daar naar te handelen. Ze evalueert haar handelen en reflecteert daarop. Ze zet feedforward in om haar werk te versterken. Ze is assertief en weerbaar.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Heeft basiskennis van persoonlijke verzorging, opname van voeding en vocht, uitscheiding, slaapcomfort en mobiliteit. • Heeft basiskennis van veelvoorkomende diëten en hygiëne. • Heeft basiskennis van ergonomie. • Heeft basiskennis van hulpmiddelen voor de ondersteuning bij ADL. <p>Kennis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ziektebeelden (onder andere het ouder wordende en beschadigde brein), anatomie/pathologie, fysiologie, in combinatie met veiligheid. • Medicatieveiligheid (IVM), • Veiligheid: vrijheid(sbeperkende maatregelen), kennis van wet- en regelgeving, werkt volgens AVG (wat wel niet mag). • Medicatie: bewustwording van wat er in huis is aan medicijnen. <p>KD:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Heeft basiskennis van gebruik en toepassing van social media en internet, • Heeft basiskennis van gebruik, eigenschappen en onderhoud van benodigde (hulp)middelen, materialen en apparatuur, 	<ul style="list-style-type: none"> • Schat de situatie correct in. • Handelt alert en adequaat in onveilige situaties. • Handelt consequent binnen de grenzen van haar bevoegdheid. • Toont in voorkomende situaties zorg en aandacht voor de situatie van de zorgvrager. • Rapporteert tijdig, duidelijk en nauwkeurig aan de leidinggevende/verantwoordelijk functionaris. • Aandacht en begrip tonen, formuleren en rapporteren, vakdeskundigheid. • Toepassen instructies en procedures opvolgen. 	<p>De beroepsbeoefenaar werkt onder verantwoordelijkheid van de leidinggevende. Binnen een afgebakend takenpakket werkt hij zelfstandig. Hij is verantwoordelijk voor de kwaliteit en het tijdig uitvoeren van haar eigen werkzaamheden.</p>
--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Heeft basiskennis van het systeem van voorraadbeheer, • Heeft basiskennis van hygiëne/HACCP, • Kan basiskennis van voeding en levensmiddelenbeheer toepassen, • Kan communiceren met zorgvragers en betrokkenen op basis van in de context en beroepspraktijk geldende gebruiken. 		
--	--	--	--

<p>3.1 Activiteit</p> <p>Werken volgens het zorgleefplan middels het werkplan en daarover rapporteren.</p>	<p>Leerresultaat</p> <p>De helpende werkt volgens het werkplan dat ze zelf heeft opgesteld op basis van het zorgleefplan. De zorgvrager, naaste betrokkenen, collega's en/of leidinggevende zijn hierover geïnformeerd. Tijdens de uitvoering van haar werk let ze op de kwaliteit van haar werkzaamheden en handelt professioneel. Ze rapporteert tijdig over haar werkzaamheden en stemt af over wijzigingen in zorg of situatie van de zorgvrager. Het rapporteren gebeurt volgens de organisatie gestandaardiseerde formats. Zij reflecteert op haar handelen en de geboden zorgverlening.</p>
<p>Deelactiviteiten</p> <p>De helpende werkt volgens het werkplan dat ze zelf heeft opgesteld. Het werkplan bespreekt zij met zorgvrager, naaste betrokkenen, collega's en/of leidinggevende met als doel het afstemmen van de zorg (en welzijn) en het managen van verwachtingen. Ze werkt methodisch en houdt de kwaliteit van haar werk scherp in de gaten. Ze zorgt ervoor dat ze zich houdt aan de gemaakte afspraken en rapporteert over bijzonderheden en afwijkingen. Bij het rapporteren maakt ze gebruik van gestandaardiseerde formats van de organisatie. Zo nodig schakelt ze andere deskundigen wanneer haar kennis en kunde ontoereikend is.</p>	<p>Gedragsindicatoren</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voert het werkplan uit en houdt zich daarbij aan de gemaakte afspraken. • Overlegt het werkplan met zorgvrager, naaste betrokkenen, collega's en/of eindverantwoordelijke zodat iedereen geïnformeerd is. • Rapporteert op gestandaardiseerde wijze over de voortgang en resultaten van haar werkplan aan zorgvrager, naastbetrokkenen, collega's en/of eindverantwoordelijke. • Stemt af met betrokkenen als er wijzigingen zijn in de zorg of de situatie van de zorgvrager. • Zij reflecteert op haar handelen en de geboden zorgverlening.

(Competenties BCP: E, I, J, N, O, P)	
<p>3.2 Activiteit Persoonlijke zorg verlenen (ADL) in laag complexe situatie en stabiele werkomgeving</p>	<p>Leerresultaat De zorgvrager heeft passende ondersteuning gekregen die aansluit bij de situatie van dat moment.</p>
<p>Deelactiviteiten</p>	<p>Gedragsindicatoren</p>
<p>De helpende ondersteunt de zorgvrager bij het uitvoeren van algemene dagelijkse levensverrichtingen (ADL) volgens de afspraken in het zorgleefplan. Dit betreft onder andere de onderdelen aankleden, transfermiddelen inzetten, voorbereiding van maaltijden, omgaan met slikproblemen, dieetvoeding, steunkousen en mondzorg.</p> <p>(KD: Aandacht en begrip tonen, materialen en middelen inzetten, Op de behoeften en verwachtingen van de 'zorgvrager' richten, Instructies en procedures opvolgen.</p> <p>(Competenties BCP: A, C, F)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Voert de ADL uit op grond van duidelijke instructies en conform richtlijnen. • Ondersteunt de zorgvrager bij de persoonlijke en uiterlijke verzorging. • Ondersteunt bij eten en drinken. • Observeert en registreert eten en drinken van de zorgvrager. • Ondersteunt de zorgvrager bij mobiliteitsproblemen. • Ondersteunt de zorgvrager bij verplaatsen, houding en beweging. • Ondersteunt de zorgvrager bij de uitscheiding. • Bevordert het slaapcomfort van de zorgvrager. • Past zo nodig de houding, beweging, kleding en omgevingstemperatuur aan. • Signaleert veranderingen op het gebied van ADL en geeft dit door aan de eindverantwoordelijke.
<p>3.3 Activiteit Risico's signaleren (veiligheid) en daarover op gestandaardiseerde wijze rapporteren</p>	<p>Leerresultaat De helpende voert voortdurend risicosignalering uit door wat ze ziet bij de zorgvrager en de omgeving van de zorgvrager te toetsen aan geldende richtlijnen en protocollen. Risicosignalering betreft onder andere het signaleren van onveilige situaties, depressie, eenzaamheid, ouderenmishandeling, medicatieveiligheid en valrisico's.</p> <p>Door tijdig risico's waar te nemen en daarover volgens gestandaardiseerde richtlijnen te rapporteren, voorkomt zij dat een situatie verergert. Deze, vroegtijdige, signalering levert een belangrijke bijdrage aan de veiligheid in de zorg.</p>

Deelactiviteiten	Gedragsindicatoren
<p>Signaleren van risico's bij de zorgvrager en in de omgeving van de zorgvrager.</p> <p>De helpende heeft een belangrijke signalerende functie: ze observeert veranderingen in de situatie van de zorgvrager. Deze veranderingen kunnen door de jaren heen ontstaan, ook daar is de helpende alert op.</p> <p>(KD: Formuleren en rapporteren, Vakdeskundigheid toepassen, Omgaan met verandering en aanpassen BCP: C, M)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Schat de situatie correct in op basis van haar kennis over ziektebeelden, anatomie, pathologie en fysiologie. • Past de principes van medicatieveiligheid toe en kan op basis daarvan signaleren. • Handelt alert en adequaat in onveilige situaties. • Handelt consequent binnen de grenzen van haar bevoegdheid.
<p>Op gestandaardiseerde wijze rapporteren over (mogelijke) risico's aan collega's en/of direct leidinggevende.</p> <p>De helpende rapporteert over veranderingen bij de zorgvrager en/of in de omgeving van de zorgvrager. Ze doet dit feitelijk op basis van waarnemingen. Ze onderbouwt haar signaleringen door wat ze heeft gezien en gehoord bij de zorgvrager en/of in de situatie van de zorgvrager. Het rapporteren gebeurt door de organisatie opgestelde richtlijnen en formulieren.</p> <p>(KD: Formuleren en rapporteren, Vakdeskundigheid toepassen, Omgaan met verandering en aanpassen BCP: C, M)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Is in staat om in te schatten of van signalering over moet worden gegaan op rapporteren. • Rapporteren voert zij uit volgens de richtlijnen van de organisatie. • Rapporteert tijdig, duidelijk en nauwkeurig aan de leidinggevende/verantwoordelijk functionaris. • Rapporteert feitelijk, op basis van waarnemingen. • Ze noemt in haar rapportage voorbeelden van de veranderingen. • Ze gebruikt standaard formulieren om mee te rapporteren.
<p>3.4 Activiteit</p> <p>Werken volgens vastgestelde richtlijnen, procedures en protocollen.</p>	<p>Leerresultaat</p> <p>De helpende kent de regels en richtlijnen vanuit de wet, vanuit de zorg en vanuit de organisatie en kan deze toepassen in haar werk.</p>
Deelactiviteiten	Gedragsindicatoren
<p>De helpende maakt gebruik van bestaande protocollen en kwaliteitsrichtlijnen voor de zorg en ondersteuning van de zorgvrager en naaste betrokkenen.</p> <p>(competenties BCP: G, I, N)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Handelt volgens de vigerende zorgvragerveiligheidswetten, -regels, -richtlijnen en -protocollen. • Handelt volgens de voorgeschreven procedures, wettelijke richtlijnen en afspraken van de organisatie.

<p>3.5 Activiteit Werken aan het persoonlijk ontwikkelingsplan</p>	<p>Leerresultaat De helpende heeft haar persoonlijk ontwikkelplan uitgevoerd, waardoor zij haar deskundigheid verder ontwikkeld heeft. De helpende heeft de werkzaamheden samen met de leidinggevende geëvalueerd en waar nodig zijn er actiepunten geformuleerd. Zij is op de hoogte van actuele wet- en regelgeving en de actuele visie op zorg en welzijn. Zij deelt haar deskundigheid met collega's.</p>
<p>Deelactiviteiten</p>	<p>Gedragsindicatoren</p>
<p>De helpende levert een bijdrage aan de vakinhoudelijke ontwikkeling van het beroep.</p> <p>(BCP: De helpende als lerende professional: K en L)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Heeft basiskennis van actuele ontwikkelingen binnen de VVT-branche, zoals zorgtechnologie. • Heeft basiskennis van waar informatie over vakinhoudelijke ontwikkelingen te vinden is. • Heeft basiskennis van ethische dilemma's. • Benut de deskundigheid en ervaring van andere professionals en de ervaringsdeskundigheid van zorgvragers, naastbetrokkenen en informele zorgverleners.
<p>De helpende werkt aan de eigen deskundigheidsbevordering en blijft bereid om nieuwe dingen te leren en zichzelf te ontwikkelen. De helpende verzamelt in overleg met de leidinggevende gegevens over haar functioneren door zorgvrager, hun naastbetrokkenen en/of collega's feedback te vragen op haar functioneren. Ze bespreekt de ontvangen feedback met de leidinggevende. Ze reflecteert op haar handelen en reageert op feedback van de leidinggevende. In overleg met de leidinggevende maakt ze zo nodig afspraken over aanpassing van haar werk- of handelwijze en/of over aanvullende scholing.</p> <p>(KD: Formuleren en rapporteren, Vakdeskundigheid toepassen, Omgaan met verandering en aanpassen. BCP: De helpende als lerende professional: K en L)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Verzamelt actief en doelgericht feedback. Maakt gebruik van de ervaringsdeskundigheid van anderen. • Schetst een realistisch beeld van haar eigen functioneren. • Formuleert helder en kernachtig. • Past haar werkwijze aan, indien gevraagd. • • Houdt haar competenties op het vereiste niveau.
<p>De helpende is op de hoogte van de ontwikkelingen in haar branche en in haar vakgebied.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Is op de hoogte te blijven van vakinhoudelijke ontwikkelingen en actuele wet- en regelgeving.

(BCP: De helpende als lerende professional: K en L)	<ul style="list-style-type: none">• Bespreekt nieuwe ontwikkelingen met collega's.• Deelt haar ervaringen en vergroot haar deskundigheid door deel te nemen aan bijeenkomsten en bijscholingen.
---	--

Bronnen:

- Werkgeversinformatie (indeling en omschrijving)
- KD versie november 2015
- CANMeds-rollen midden Nederland
- BCP helpende 2019 (nog in ontwikkeling)
- BCP GVP (2009)
- Lyvore opleidingsmateriaal medicatie en GVP